

**Hamzova léčebna
Luže-Košumberk**
VÁŠ REHABILITAČNÍ ÚSTAV

ZPRAVODAJ

Hamzovy léčebny

Rozhovor s ředitelem Hamzovy léčebny

Pokračování na str. 2

UVNITŘ TOHOTO
VYDÁNÍ:

	strana:
Rozhovor s ředitelem HL	1
Rozhovor s ředitelem HL	2
Novinky v technické údržbě	3
Novinky z parku a arboreta	3
Personální oddělení informuje	4

Uplynulý rok 2020 zůstane lidem všech koutů světa navždy v paměti. Svět se spojil ve snaze zastavit pandemii koronaviru, která se dotkla i toho, co se až dosud zdálo nedotknutelné. Začátek roku 2021 s sebou přináší již optimismus v podobě načerpaných znalostí, zkušeností a možnosti očkování. Server Ministerstva zdravotnictví uvádí: „V České republice probíhá od 27. prosince 2020 očkování. V první fázi byli očkovaní zdravotníci, zaměstnanci a klienti domovů pro seniory. Od 15. ledna 2021 se mohou k očkování hlásit obyvatelé České republiky, kteří jsou starší 80 let. Od 26. ledna 2021 se mohou přihlašovat zdravotničtí pracovníci, kteří doposud nebyli očkovaní.“ A právě o očkování, konkrétně o nejasnostech kolem očkování, jsme hovořili s ředitelem Hamzovy léčebny, MUDr. Václavem Volejníkem, CSc.

Kdy by se měl nechat očkovat člověk, pokud prodělal COVID-19?

Doporučení MZ zní po 3 měsících. Je to tedy doba, po kterou se můžeme spolehnout na vlastní protilátky nebo by jich bylo v těle s brzkým očkováním příliš? Proč dvě dávky jednoho očkování? Nebo se snad jedná o morální přístup, aby byla očkovací látka dostupná pro co nejvíce spoluobčanů?

„Předem připomínám, že nejsem epidemiolog a mohu tyto věci posuzovat jen na základě informací, které jsem nasbíral a snad jako lékař vnímal i trochu odborně. Všechna data zatím ukazují, že je po prodělaném onemocnění Covid-19 rozhodně imunita, ale látky v krvi po těch třech měsících prý obecně klesají. Proto tedy se lékařům jeví jako účinné a vhodné očkovat i pacienty, kteří nemoc prodělali. Ostatně příkladů s prokázaným novým onemocněním podruhé je bohužel asi dost. Proč nechat druhou očkovací dávku je dle mne jednoduché. Je nutno zde vycházet z toho, že firmy vyrábějící očkovací látky jsou v běžném světě pod velmi přísnou kontrolou. Pokud tedy po výrobě očkovací látky (nebo léku) stanoví popsání postup užití, měli bychom ho dodržovat. Když je doporučeno očkovací látky dostat ve dvou dávkách, nejspíše ví výrobce, proč to chce. On se totiž musí chránit před žalobami. On musí doložit, že skutečně je dosaženo udávané efektivity očkování. Jistě je v druhé dávce určitá míra posílení efektu tzv. „na jistotu“. Ale za sebe jim věřím více, než epidemiologovi, který lék nevyvíjel. Ať už je vzdělán jakkoliv dobře. Snaha rychleji proočkovat naše občany se musí opřít o lepší organizaci očkování a to znamená přiopravit podmínky zákonné, finanční a personální. To celé není o morálce. Cílem je nalézt nejlepší postup. Nelze ve prospěch druhých ohrozit ty první. To je nesmysl. Až toto někdo ověří a stanoví, že je to možné, tak prosím. Ale do té doby dělejme věci tak, jak byly vývojem vyzkoušeny.“

Proč zatím nebudou očkovány děti a těhotné ženy?

Naproti početné skupině, která již prodělala COVID-19, stojí rovněž početná skupina těch, kteří s tímto onemocněním nemají žádnou, popř. minimální zkušenost, což se týká právě dětí a těhotných žen. Je takto nízký výskyt důvodem, z jakého se u této skupiny lidí prozatím nepočítá s očkováním či se jedná o možné riziko poškození vývoje plodu a dítěte?

„Rozhodně to takto není. Jádro mého pohledu je už v odpovědi první a ve znalosti všeobecné. Křehkost nastávajících maminek vnímá každý. Jsou hormonálně naladěny zcela jinak a jejich tělo též reaguje jinak. Totéž platí u dětí. Dítě není zmenšenina dospělého. Jeho organismus je více v podobné situaci, jako jsou těhotné ženy. Vyvíjí se a tkáně jsou velmi citlivé. Prostě je očkování vyvinuto pro použití u dospělých, i když

i zde jsou v rámci různých onemocnění případná slabá místa. Proto se má člověk před očkováním radit s lékařem.“

Jak funguje očkování?

Co vlastně obsahuje vakcína - oslabené a neaktivní části patogenů, pouhou simulaci? Po podání vakcíny by měl být imunitní systém stimulován k tvorbě protilátek, ale nehrozí přitom riziko propuknutí samotného onemocnění?

„Detailně technicky toto není otázka pro mne. Schematicky jen připomínám příběh dr. Edwarda Jennera, který byl anglický vesnický lékař. Jako první si všiml souvislosti ochrany lidí, kteří se nakazili tzv. kravskými neštovicemi, a nakonec si dodal odvahy tento postup úspěšně použít. I název vakcinace to připomíná. Vacca je latinsky kráva. Od té doby si svět umí připravit látky, které vyvolávají sice správnou reakci těla, přijmou recept na ochranu a po setkání se skutečnou nemocí již organismus ví, jak se bránit a neonemocní, nebo má jen velmi lehkou formu nemoci. Použité látky v očkování jsou různého druhu u různých nemocí. V případě očkování proti Covidu 19 jsou látky firem Pfizer-Biontec a látka typu Moderna již na úrovni vlastních částí „těla“ viru. Proto je o nich tak velká diskuse. Je to poprvé v této nano velikosti. Očkování může a skoro má vést k reakci organismu, nikoliv k onemocnění! To by musel být člověk s naprosto nulovou imunitou.“

Jaký důvod má dodržování hygienických opatření i po očkování?

Ačkoliv se zdá očkování jediným a nejlepším řešením dané situace, působí nakonec nedokonale při nutnosti stálého nošení roušky, respektování rozestupů apod. Viru budeme samozřejmě nadále vystaveni, ovšem v jaké míře? Už jen jako možní přenašeči?

„Nošení roušky je jednoznačně obtěžující. Zvláště lidé, kterým se špatně dýchá a nebo nosí brýle to mají ještě horší. Znamám to. Ale je to ten nejjednodušší postup, který má velmi výrazný efekt na přenos všeho, co umíme „naprskat“ do vzduchu. Omlouvám se za ten výraz, ale je nejuvštějnější. Podívejte se jen na to, že díky tomu, že většina lidí nosí roušky, je výrazně menší počet chřipek. O tomto jsem přesvědčen. Rozestupy jsou logicky to samé, čím jsem dál, tím méně toho ke mně dolétne. Očkování virus nezničí. A my se budeme muset stále chránit, právě spolu s rouškou. Protože přenašečů viru je asi dost (oni za to nemohou a ani to neví). Ale buď opravdu neonemocníme, nebo jen lehce, nebudeme mít těžké následky a též množství vlastní nemoci mezi námi se tím nakonec výrazně sníží. Nakonec se roušky odloží. Ale ne hned po očkování. Ve společnosti lidí musíme chránit nejen sebe, ale i lidi kolem sebe. Chceme snad nakazit své děti, rodiče? Rouška je i znamením slušnosti a ohleduplnosti. Některým ovšem tyto morální vlastnosti chybí. Poznáte je venku.“

Lze vyjádřit procenty potřebnou míru proočkování k tomu, abychom si mohli v Hamzově léčebně oddechnout?

Pomocí matematických modelů vychází relativně ideální hodnota proočkování populace na 70 %. Umožní nám uváděné procentuální vyjádření vrátit se zpět do běžného režimu?

„Statistika věda je ... Tohle známe všichni. Jistě je to správně spočítáno. Ale život je vždy tak trochu o něčem jiném. Virus se bohužel umí měnit, jsou přenašeči, jsou lidé, kteří mají poruchy imunity. Vše se nedá spočítat, protože to prostě nevíme. Oddychneme si, až budeme všichni proočkováni, to je (mimo prevenci ve formě roušky, mytí rukou atd.) první stupeň nějaké bezpečnosti. Všichni se na to těšíme. Na procenta (která skutečně nezpochybnou), ale nespolehám.“

Je možné spatřit určitou paralelu ve vývoji očkovací látky a následného očkování proti TBC?

Na půdě bývalého léčebného ústavu tuberkulózy se tato otázka sama nabízí. Tehdejší zavedení očkování mělo takový úspěch, že bylo nedlouho poté rozhodnuto o přeměně ústavní léčby, a to z léčby tuberkulózy na léčbu ortopedických a neurologických diagnóz.

„Tato paralela ukazuje na míru vztahu snížení nebezpečnosti četnosti výskytu infekce se zvýšenou obranou těla. Je to tak. Celá historie očkování se ale v té nynější situaci odráží. Dětská lékařství znají velmi nedávnou historii boje, očkování a ochrany dětí proti poliomyelitidě - tedy dětské obrně. Možná nikoho nenapadá, že to nebyla také jen otázka vývoje očkovacích látek (různých). Ale souvisí s tím např. čistota odpadních vod, protože polio se přenáší od infekčního dítěte vodou do kanalizace, odtud dříve přímo do řeky. Nic tedy většinou nemá jen jedno jednoduché řešení. Je nutno nalézt vhodná opatření, provést je a potom ta maličkost, znamená dodržovat je. Vše je o lidech.“

**Mgr. Jana Pauerová
asistentka ředitele, PR**

Novinky v technické údržbě

V prosinci 2020 byly zahájeny a dokončeny práce na opravě osobního výtahu v budově protetiky. Cílem této akce bylo odstranit závady z inspekční prohlídky zastaralého výtahu, který již nesplňoval nové platné předpisy pro bezpečné provozování výtahu určeného pro dopravu osob.

Při této opravě výtahu byly odstraněny všechny závady bránící bezpečnému provozování výtahu. Zároveň byla vyměněna i celá kabina výtahu a staré nevyhovující křídlové výtahové dveře byly nahrazeny za komfortní automatické posuvné dveře.

Nyní je v budově protetiky opět plně funkční moderní výtah, který splňuje veškeré bezpečnostní předpisy pro provozování výtahu s dopravou osob.

Realizaci díla provedla firma Výtahy EVIS Svitavy, která zajišťuje smluvní servis všech výtahů provozovaných v areálu Hamzovy léčebny.

Martin Zídka
mistr elektroúdržby

Novinky z parku a arboreta

Nově jsme díky podpoře Pardubického kraje instalovali tři velká krmítka, a tak se i v Hamzově parku a arboretu sčítalo a dokumentovalo v programu Ptačí hodinka 2021. Stejně jako tisíce lidí po celém Česku ve dnech od 8. do 10. ledna 2021 sčítaly ptáky na krmítku nebo v jeho okolí, účastnili jsme se třetího ročníku zimního sčítání ptáků, které pořádala Česká společnost ornitologická také v Hamzově parku a arboretu.

Jak sčítání probíhá? „Je to jednoduché: nasypat do krmítka dle pokynů správného příkrmování, připravit si psací potřeby, zjistit si přesnou metodiku sčítání na webových stránkách ptacihodinka.birdlife.cz, mít po ruce i fotoaparát, a pak 60 minut pozorovat ptačí návštěvníky. Výsledky svého pozorování následně odeslat ornitologům pomocí webové stránky ptacihodinka.birdlife.cz“, vysvětluje ředitel Hamzovy léčebny, MUDr. Václav Volejník, CSc.

„Díky sčítání získají ornitologové velké množství důležitých dat o ptácích, kteří v Česku zimují. Dlouhodobé sledování zimování ptáků v Česku je významným faktorem zjišťování, co jejich výskyt a chování ovlivňuje. Cílem organizátorů je také zapojit širokou veřejnost do jednoduchého vědeckého výzkumu – zimního sčítání ptáků na krmítkách a celkově tím podpořit budování vztahu člověka k ptákům, potažmo přírodě skrze vlastní zkušenost“, říká koordinátorka sčítání ptáků na krmítkách Alena Skálová z České společnosti ornitologické a pokračuje: „Do sčítání ptáků na krmítku se může zapojit úplně každý bez předchozí zkušenosti s ornitologií. Kdo si není jistý, že dokáže poznat nejběžnější druhy ptáků, pomohou mu naše materiály s vyobrazením druhů. Prvního ročníku v lednu 2019 se zúčastnilo 14 tisíc lidí, druhého ročníku v lednu 2020 dokonce 21 tisíc lidí. V obou ročnících byla nejpočetněji pozorovaným ptákem sýkora koňadra.“

Během „Ptačí hodinky“ jsme zaznamenali v krmítku nebo jeho blízkém okolí osm druhů v celkovém počtu 35 jedinců, z nichž asi nejzajímavější byla návštěva osmi stehlíků obecných, zvonka zahradního, jehož počet výskytu v poslední době klesá. Pravidelnými návštěvníky jsou dále kromě sýkorek koňader, vrabců domácích a kosů černých také brhlíci lesní, pěnkavy obecné nebo červenky obecné. I přesto, že počet i pestrost druhů v jedné hodině je jistě zajímavý, je to jen pouhý zlomek druhů, které v parku žijí. Pravidelným monitoringem jsme zjistili, že zde žije téměř 36 druhů ptáků a dalších živočichů, mezi nimiž jsou i druhy silně kriticky ohrožené, kriticky ohrožené i ohrožené. Vedení léčebny podporuje druhovou ochranu živočichů i rostlin, v parku proto platí vnitřní předpisy, které se touto problematikou zabývají. Jedním z příkladů druhové ochrany jsou instalace budek pro hnízdění rorýsů při rekonstrukcích objektů v areálu parku, snaha o zajištění bezpečnosti ptáků proti nárazu do skel pavilónů a další opatření, která mají za cíl co nejvyšší účinnost druhové ochrany.

Jana Zavřelová, DiS
metodik parku

**Hamzova léčebna
Luže-Košumberk**
VÁŠ REHABILITAČNÍ ÚSTAV

Personální oddělení informuje

Ukončení pracovního poměru v prosinci:

Hiesbök Rudolf, DiS.	technik BOZP, PO
Vojtek Jozef, MUDr.	lékař, pav. G
Balonová Ivana	uklízečka, pav. G
Moučková Stanislava	uklízečka, pav. G
Zachová Irena	administrativní prac., pav. G
Svatoň František	sanitář, pav. C
Urbanová Petra	sestra, pav. C
Morávková Jana	sanitář, pav. C
Petránková Jana	admin. a spis. pracovník
Grimlová Irena	dělník v prádelně

Nástupy do pracovního poměru v lednu:

Téglová Martina	sestra RHB, pav. E
Filipiová Marie	masér, pav. V
Kundera Karel, Ing.	investiční referent, HTS
Šímová Miluše	uklízečka /z rodičovské dovolené/

Odborná stáž:

V průběhu měsíce prosince si v HL plnilo odbornou stáž 6 stážistek - fyzioterapeutek.

Vydává:
Hamzova odborná léčebna
pro děti a dospělé
v Luži-Košumberku,
sekretariát ředitelství
marketing a PR

Ing. Bohuslava Tefrová
N PER/PaM

Vydáno dne:
28. ledna 2021

Adresa:
Hamzova odborná léčebna
pro děti a dospělé
Košumberk 80
538 54 Luže

Kulturní akce

Od 28. 1. 2021 je k vidění Putovní výstava Genetické zdroje: Klíč k zemědělské rozmanitosti. Výstava se nachází ve venkovním areálu HL u Prodejní místnosti pavilónu M. Všichni jsou srdečně zváni k venkovní prohlídce.

Mgr. Jana Pauerová
asistentka ředitele, PR